

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theophili Bernardini E Societate Iesv De Religiosæ Perseverantiae Præsidiis Libri XI. ...

Bernardin, Théophile

Antverpiae, 1622

8. Quid sit obedientia cæca.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47032)

gere de quibusque rationem, & male suspicari de omni præcepto cuius causa latuerit, nec unquam libenter obedire, nisi cum audire contigerit, quod forte libuerit. S. Basilius vult omnia Superioris præcepta magna alacritate, absque omni iudicio suscipi, non secus quam diuinæ Scripturæ verba, quæ diuinitus inspirata, atque adeo indubitata credimus. Olim Tabennesiortæ, illustres illi cœnobites, ut refert Cassianus, sic vniuersa complere quacunque fuissent præcepta, tanquam à Deo essent calidè edita, sine vlla discussione festinabant, ut nonnunquam etiam impossibilia sibi imperata, ea fide ac deuotione susciperent, ut tota fide ac sine vlla cordis hesitatione, ea perficere ac consummare niterentur, & nec impossibilitatem quidem præcepti, pro senioris reuerentia, metirentur. Sed & omni sanctitatis laude illustis Pinufius apud eundem ita præcipit; Quartum hoc præ omnibus excole, ut stultum te, secundum Apostoli sententiam, facias in hoc mundo, ut sis sapiens; nihil scilicet discernens, nihil diiudicans ex his quæ tibi fuerint imperata: sed cum omni simplicitate ac fide, obedientiam semper exhibeas, illud tantummodo sanctum, illud vtile, illud sapiens esse iudicans, quidquid tibi vel lex Dei, vel senioris examen indixerit. Sed ecce quam lenis, & quasi aliud agens, ad obedientiæ cæcæ limites deferor: sequar ergo quod vocor, & breuem quandam de illa dissertationem, ad priora rediturus interferam.

C A P U T VIII.

De obedientia cæca. Quid sit?

Obedientiam cæcam loquuntur & deprædicant passim omnes, pauci enucleatè explicant; qui verò illam comparare cupiunt, eniti maximè debent, ut eius naturam probè perspectam habeant. Attexam igitur quæ in eum finem potissimè conferre pro mea mihi mediocritate videbuntur. Et quidem hac de re nonnulla scripsi cap. 12. tractatiunculæ de Acquirenda virtute, Gallicè typis excusæ: ibique cæcitatæ appellationem non tam virtuti, quam virtutis certo gradu conuenire demonstraui, posseque alias ab obedientia virtutes, ut castitatem, pœnitentiam, zelum animarum, fortitudinem, iustitiam, & alias plures in gradu quodam cæcas nuncupari: huius tamen appositi agnominis rationem, in obedientia frequentiore euidentioremque, atque idè magis esse celebratam.

Est autem obedientia cæca, qua quis Superiori, cæco quodam modo obedit; hoc est, quando, quemadmodum cæcus manu ducentem ita sequitur, ut nihil via usurpare possit oculis, ita inferior iussioni sic obedit, ut neque perfectio, neque imperfectio, neque Superioris humana vlla conditio, neque præcepti ratio aut utilitas, aut bonitas, aut pericula, aut vlla in oppositum obiectio, cogitationi obedientis obuerfentur. Illa est, quæ, ut diuinè docuit S. Benedictus, in

auditu auris obedit: non in concuitu oculi. Auris est quæ audit, auris quæ sequitur, quæ obsequitur; & obsequendo, sensus ceteros imperiosè reger, ut & ipsi toti ad obsequium contendant, & vnum obsequium tanto nisu præsent, ut in id vnum se totos quasi exhauriant. Itaque in eiusmodi obsequente, intellectus iuberi audit, id quæ solum quod iuberi audit intelligit: iudicium silet, neque cur, neque quomodo, neque aliud, quàm quod iuberi audit, iudicat: imaginatio, nihil nisi iussionem solam audit, nihil representat aliud: nihil oculus, nihil manus, nihil pedes, nihil totus homo conatu toto ardet, nisi quod audit exequi: ita ut solius auris dominetur auditus, & ad Præpositi vocem, quasi enthetæ corporis animique vires, mirabili velocitate rapiantur. Olim aquarum vertices arreptum, in præfens exitum, Placidum puerum deuoluebant, cum idem nimo prouidens S. Benedictus ad Maurum; Curte, inquit, & periclitanti Placido succurre. Dixit, & ut Maurus magistri loquentis vocem audiit, Placidum auribus, Placidum oculis, Placidum tota cogitatione vnum ferebat, periculorum vndarumque oblitus, vitæ prodigus, obedientiæ tenax, concitus excurrit, volat potius, sanctas obedientia alas affinxit, inscius calcat aquas, perque liquidas vorticosi lacus vndas quasi per solidatam aream, victrice tutus obedientia, & Præpositi voce pondus corpori detrahente progressus, apprehensum effert. Placidum, pari que securitate & celeritate emensum per vndas iter remeitur, nec, nisi post obedientiæ peractæ exitum, aquas se calcate cognoscit: totos in auribus oculos, pedes totos, totum hominem eousque esse diceres, dum obedientiæ iussu compleret. Quid est cæcum esse si id non est: nec enim vel oculus corporis, aquarum rapiditatem, & insidiosam profunditatem; vel animi cogitatio, periculi magnitudinem videbat; hoc videbat, hoc volebat, hoc contendeat vnum, obedire ut imperantis voci posset.

Hoc obedientiæ cæcæ exemplum, latius, planeque ad historiciæ veritatis normam descripsi, ut ex eo quod omnium propemodum ore celebratur, de natura ceterorum coniecturam capere possimus: in reliquis enim, si ea introsperimus, eandem inesse vim cognoscemus. Quippe cum tanta alacritate, constantique perseverantia, sic cum stipitem, aqua procul deportata, plures annos irrigatum: cum in amoliendo, quod moueri nequibat, saxo tam seridè desudatum: cum ad fruges demetendas à febre periclitantibus laboratum: cum, in extrema olei penuria, vnicum qui necessariis vsibus supererat lecythum, in asperas cautes deiectum: cum in ardentem clibanum alacritate & festinatione magna, velut si in rosas prouolatum: cum eiusmodi multa Superiore iubente secundis ausibus perfecta legimus, hoc semper & certò comperimus, subditos id spectasse, id vidisse solum quod audiebant, ad cetera cæcos, tardos, sine sensu, sine cogitatione existisse; commodumne an incommodum, securitatis an periculi plenum esset, possentne an non posset, quod iubebantur fieri, nunquam animaduertisse: sed toto animi corporisque nisu contendisse, ut electione &

proposito iam olim à se suscepto, & Religiosa professione firmato, Superioris vox illis esset instar vehementissimi cuiusdam impetus, vi magna omnem obicem dissipantis; vnde efficeretur, vt quando planè nihil esset quod exaduertum insurgeret, consentientibus omnibus animi corporisq̃ue viribus, id omne quod in ipsis esset, ad Superioris vocem serio, simpliciter & perfectè componerent, id vellent, id cuperent, id exquirent vnicum.

Sed hinc audire mihi videor remurmurantes quosdam, & obiectantes; Si in eo quod dixisti ista cæcitas est sita, vt pericula, incommoda, frustrationes, quæ verè insunt non videat, quid est quodd vsque aded istud obedientiæ genus Deo gratum esse credamus? annon ipse rationale obsequium nostrum deposcit, nec videtur laude dignum esse, si quasi lymphati, sine sensu, sine iudicio, sine prouidentia, præcipites ad agendum feramur? nonne longè laudabilius vt palpebræ præcedant gressus, vt scias, & quid agas iudices? quis credat laudis esse vel meriti, cæcum esse, id est, non videre, non iudicare? Plumbeum & molle telum istud est, nulloq̃ue negotio obiectionem diluemus, rei que penitiùs declaranda ansam nobis dabit.

Sic enim habendum est, obedientiæ cæcitatem non ex ingenij stupiditate, non ex stoliditate iudicij, vel naturæ tarditate deriuari, non inde fieri quodd vel solertia, vel prudentia obedienti desit; superest frequenter, & in rebus peruidendis longissimè ceteros antecellunt, vt in S. Mauro, S. Ioanne Eremita, acerrimo, eodemque obedientissimo iudicio præditis, abundè enituit. Alio igitur & digniore ex fonte oritur obedientiæ cæcitas, ex eo nempe quodd vbi aliquis perfectissimæ obedientiæ amore summo, & flagrantissimo desiderio ardet; cum in omni vita, sed maximè spirituali, nouerit esse longè tutius alieno, quàm suo iudicio regi; cum eam imperfectissimam esse obedientiam intellexerit, quæ mandati rationes & modum quarit; cum didicerit, non obedientis, sed imperantis esse prudentiam; nec obedientiam, præcepti utilitate aut ratione, sed mandantis auctoritate niti; cum à Deo mercedem obsequij diligenter & alacriter præstiti expectet; cum de se suoque iudicio diffusus, sua omnia diuinæ prouidentia, quæ illum Superiore administro regit commiserit, securus nihil euenturum quod non ad maiorem Dei, æternamque suam gloriam cooperaturum sit; cum denique Præpositi vocem vt perpetuam atque clarissimam diuinæ voluntatis interpretem, atque aded, vt pressius loquar, veluti verè Dei vocem, omni reuerentia & approbatione, cum sincera animi deuotione excipiat: quid mirum, si quancuncque vox illa insonuerit, & quocuncque vocauerit, eius auditu vir obediens, absque villo repugnantis animi sensu, continuo velocissimè se totum ed conferat? estne aliquid rationi magis consentaneum, quàm vt Deo, cui obedire summa ratio est, obediatur, ratione non aliundè quæsitâ, quàm vt obediatur? estne quod absurdius dici vel existimari possit, quàm vt asseratur, iubente Deo, rationes iussionis esse quærendas? Prophyriana

*Lib. de prac.
& disp.*

* Innotescat, hoc est, innotescere faciat.

fuit ista blasphemia, Apostolos temeritatis accusantis, quod vocentem Deum statim relictis omnibus essent secuti. usque adeo humana sapientia deserta, quoties præter Deum aliquid sapere se putat. hæc ergo est summa sapientissimaque ratio, si certo & destinato obediendi proposito, sciamus, absque violationum percontatione parendum, ubicumque Præpositi imperantis nota vult audita fuerit. *Quidquid enim vice Dei præcipit homo, ut bene S. Bernardus, hanc se- cùs omnino accipiendum est, quàm si præcipiat Deus. Quid enim interest, virum per se, an per suos ministros, siue angelos, siue homines, hominibus innotescat suum placitum Dei.* Hinc autem clarissimè patet, quantæ dignitatis & meriti sit hic obediens gradus, quàm nihil præcipitet, quàm diuina rationem humanam superaret: etenim qui sic obedit, securo quodam sui ipsius neglectu se totum in Deum reclinat, rationi suæ & voluntati non renunciat solum, sed etiam Deo suo tam perfectè eam mancipio tradit, ut per quemcunque vices Dei certa auctoritate gerentem, diuina fuerit illi voluntas declarata, seu (quod idem esse creditur) fuerit illi aliquid imperatum; illicò in eam partem se totum spectat, nullo vel tenui motu in aduersum insurgente, omnibusque animi corporisque viribus, sensibus, affectibus, in vnum illud efficiendum sanctè & integrè conspirantibus. Quod potest holocaustum esse perfectius? quæ sui ipsius integrior esse victoria? ita enim sensuum & vitium omnium obediens loquitur victorias vnde quaque laudatissimas.

C A P V T IX.

Cur iste obedientiæ gradus cæcus nuncupetur.

Sed locus videtur exigere ut huius nuncupationis rationem proferamus: possit enim non immeritò mirari nonnemo, quid sit cur ea obedientia dicatur cæca, quæ in obediendo, id quod debet, & quo optimo modo debet, tam clare videret. sed is animaduertat oportet, id iure meritissimo factum, & quantum mihi nunc occurrit, quadruplici de causa.

Quarum vna sit, quod alicuius virtutis gradus, ex potiore eius laude & commendatione nomen desumere solet & debet: potior verò laus & commendatio, ab eo quod difficillimum, & in eo virtutis gradu præstantissimam est, sumitur: atqui in obedientia notissimum & facillimum est, agnoscere subiiciendam esse Deo voluntatem, & Superiori parendum; quare vulgare illud est, ex quo nulla singularis laus oriatur, & vnde non debuit obedientia Videns appellari. ac vicarius Dei tanta suam voluntatem, iudicium, sensus omnes alacritate subiungere, ut ad illorum vocem protinus omnia conticescant, nihilque contra sentiendo, nihil contra videndo, in obsequium cuncta conspirent; potissima laudis illud est, arduum, perfectum, virorum in virtute exercitissimorum, ac Dei gratia illustrium. quare, cum huius laudis ratio ex eo sumatur, quod eorum quæ con-